

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jose Muñoa Zabaleta

*Eibar, Gipuzkoa
(1921-2011)*

Aurkibidea

Biografia

Aita Elorriotik etorri zen Eibarrera lan egitera. Ama Eibarren bizi zen jadanik eta ezkontzekotan zeudela Bidebarrieta kalean zegoen Hotel Julián hartu zute. Hotelak aurrera egin zuen eta poliki-poliki negozioa handitzen joan zen: taxiak, gasolindegia, e.a. José txikitatik hasi zen lanean aitari eta amari laguntzen. Garai batean Batzokia Muñoaneko etxean egon zen eta Josék gertutik bizi izan zituen alderdi desberdinen arteko eztabaidak.

Zintak

AB-281

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2001-07-10
- **Iraupena:** 76 min
- **Euskarria:** Mini Disc

AB-282

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2001-07-10
- **Iraupena:** 32 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Altzibar, Maider

AB-283

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2001-07-18
- **Iraupena:** 61 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Altzibar, Maider

Pasarteak

1. Abertzaletasunaren sorrera eta Eibarko Batzokiak

- **Erref:** AB-281/003
- **Iraupena:** 0:03:29. **Hasi:** 00:12:17. **Bukatu:** 00:15:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Abertzaleak Eibarren. Alderdi egunean gertatutako kontu batzuk aipatzen dituzte. Ikurrinaren inguruan haserreak. Lehelengo Batzokia Eibarren, beraien etxean. Abertzaleak, hasieran Trinketean elkartzen ziren. Ez zela toki egokia eta Muñoatarrei lokal txikiren bat eskatu zieten. Julián Muñoak, Hotel Muñoako jantokiari zati bat kendu zion eta bertan jarri zuten Batzokia. Lokala zelakoa zen.

2. Gerra aurreko Aberri Egunetan liskarrak

- **Erref:** AB-281/004
- **Iraupena:** 0:05:18. **Hasi:** 00:15:46. **Bukatu:** 00:21:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan

Laburpena:

Bilbotik autobusak, Donostiako Aberri Egunera joateko. Eibarren jendeak autobusari zikinkeriak botatzen, kristalak apurtu...Anekdotak (beldurra eta batzuk ikurrina kentzea nahi...). Beste behin tiroak...

3. Eibarko Batzoki zaharra

- **Erref:** AB-281/006
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:22:41. **Bukatu:** 00:24:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:

Republika aurretik, EAJ-ak indarra zuen. Sindikatoak. Casa del Puebloa zerlakoa zen. Muñoaneko etxean zegoen Batzokia.

4. Hotel Julian nola jaio zen

- **Erref:** AB-281/008
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:25:19. **Bukatu:** 00:27:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak

Laburpena:

Amaren anaia nagusia Eibarrera etorri zen eta ostatu bat ipini zuen. Baserrian gelditu ziren arrebak ekarri zituen bertan lan egitera. Ostatura zelakoa zen azaltzen du. Bete-bete eginda egoten zen beti.

5. Hotel Julián eta Hotel Comercio

- **Erref:** AB-281/011
- **Iraupena:** 0:06:01. **Hasi:** 00:38:24. **Bukatu:** 00:44:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak
- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak

Laburpena:

Hotel Julián, 1907an sortu zen gutxi gorabehera. Gerora Fonda Bueno ere zabaldu zen Eibarren. Bi hotel zeuden Eibar osoan, beraiena eta Hotel Comercio. Estazioan bezeroen bila nola ibiltzen ziren gogoratzen du. Julián-ek ekarri zuen taxi bezala funtzionatuko zuen lehenengo autoa. Gerra etorri zenerako, 5 taxi zituen. Eibarren industria asko, lantegi asko zeuden.

6. Eibarko bertso zaharrak; Petra ta Maria Emeren burua

- **Erref:** AB-281/012
- **Iraupena:** 0:08:31. **Hasi:** 00:44:25. **Bukatu:** 00:52:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Bertsolari gogorak Eibarren. "Petra eta María" kanta nork asmatu zuen. Eibarren oso giro alaia; hainbat anekdota kontatzen ditu.

7. Muñoatarrak; gurdiekin hasi eta azkenean taxiak ipini

- **Erref:** AB-281/013
- **Iraupena:** 0:07:37. **Hasi:** 00:52:56. **Bukatu:** 01:00:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

Gerra aurretik auto gutxi zeuden Eibarren; beraiek 7 zituzten baina gerra garaian batzuk konfiskatu, beste batzuk bonbardaketarekin erre ziren... Autoekin hasi baino lehenago, zaldiekin ibili zen aita. Familia kontuak. Aita, Elorriotik etorri zenean, gurdizain lana egiten zuen. Zaldi eta gurdi asko Eibarren.

8. Eibarko lehenengo autoak eta garajeak

- **Erref:** AB-281/014
- **Iraupena:** 0:04:28. **Hasi:** 01:00:33. **Bukatu:** 01:05:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

Lehelengo autoa erosi zuenean, garrantzi handiko gertaera. Julián Muñoa zelakoa zen (gaztetako kontuak). Ekintzailea: gurdia eta zaldia izatetik autoa eroatera pasatu zen; geroago, gasolina saltzen ere hasi zen.

9. "Txalekos" kamioi-gidaria

- **Erref:** AB-282/002
- **Iraupena:** 0:04:23. **Hasi:** 00:02:00. **Bukatu:** 00:06:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

"Txalekos" txoferra zen. Lehenengo Mundu Gerrako kamioiak gidatzen ohitua zegoen. Elgetako esnedunak lana eskaini zion txofer moduan. Beti ibili behar izaten zen kamioia konpontzen; Elgetatik Bergarara joaten zen eta, bertako aldaparen ondorioz, kotxearen frenoak gastatu egiten ziren. Egun batean hau konponduko zion norbait aurkeztu zioten: Bermeoko gizon bat. Beraien arteko harremana eta negozioak nolakoak izan ziren kontatzen du, baita, "Txalekos"-ek tailerra nola jarri zuen.

10. Gidabaimena ateratzeko, mekanika ikasi behar

- **Erref:** AB-282/005
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:08:37. **Bukatu:** 00:10:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak

Laburpena:

Hotel Julianen jende askok egiten zuen lan. Pepe ere han ibiltzen zen mekanika kontuak ikasten, eskolatik irten eta gero. Mutil asko joaten ziren mekanika ikastera; kotxeko gidabaimena ateratzen ere laguntzen zieten. Anai-arreba guztiak aritu ziren bertan ikasten edo lanean.

11. Hotel Julianeko kotxeak: Opel, Citroen eta "Maldito"

- **Erref:** AB-282/007
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:12:40. **Bukatu:** 00:13:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

Hasieran kotxeak Opel markakoak ziren. Baina azkenean Citroen-ekin egin

zuten tratua; bost urtetik, bost urtera Citroen berria. Gero "Maldito"-ak ekarri zituzten. Aurreko traxzioa zeukaten; horregatik, deitzen ziren "Maldito"-ak. Honen ondoren, berriro etorri ziren Citroen-ak.

12. Udan, Debara, autobusean

- **Erref:** AB-282/008
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:13:54. **Bukatu:** 00:16:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:

Katxonekoak autobusak zituen. Udan Debara joaten ziren; hilabete guztirako erosten zuten autobuseko txartela. Azken egunean, kostatik buelta bat ematen zuten. Katxonekoak garaje bat zuen; "Garaje Eibarres" deitzen zen.

13. Soralezetik Eibarrera, Petra eta Mariarengana

- **Erref:** AB-282/010
- **Iraupena:** 0:03:22. **Hasi:** 00:16:31. **Bukatu:** 00:19:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Aisia » Taberna giroa » Putetxeak

Laburpena:

Ez zuten inoiz garraiolari lanik egin, baina beraien Hotelean egoten ziren. Bazegoen Soralezeko garraiolari ezagun bat; Turkua, hain zuzen. Egunez bere lanak egiten zituen eta larunbat gauetan bidaia espezial bat egiten zuen Eibarrera. Soralezeko taberna batean egoten zen bidaia horretan apuntatzeko zerrenda. Petra eta Mariarengana joaten ziren denak. Bilbotik etortzen ziren neskak. Azterketa medikoak pasa behar izan zituzten. Mediku hauen ziurtagiriak eskura izaten zituzten ongi zeudela baieztatzeko.

14. Garraiolariak kamioietan

- **Erref:** AB-282/011
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:19:53. **Bukatu:** 00:21:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Garraiolariak gehitzen joan ziren. Turkua eta Torrenekuak kamioiak erabiltzen hasi ziren. Trenean zebiltzan errekadistei konpetentzia egiten hasi ziren.

15. "Batallón Larrañaga" Hotel Julianen

- **Erref:** AB-283/004
- **Iraupena:** 0:03:27. **Hasi:** 00:03:33. **Bukatu:** 00:07:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Jarrera politikoak » Komunistak
- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak

Laburpena:

<p>Jesus Larrañaga jesuita zen, baina hori utzi eta komunista izatera pasa zen. "Batalløn Larrañaga" sortu zuen berak. Nafarren bila joan ziren lehenengo. Oso jende gogorrez osatuta zegoen batailoia. Hotel Julianen Eibarko komunistak zeuden, kargua zuten komunistak eta Peperen aitari jangela txikia beraiei uzteko eskatu zioten; baita irratia ere. Irrati bidez jakiten zituzten kontu asko. Batailoiko batzuk fusilatu egin zituzten, Ermuko alkatea hil zutelako.</p>

16. Bi Larrañaga, fusilatu bat

- **Erref:** AB-283/005
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:07:00. **Bukatu:** 00:08:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Komunistak aparte ibiltzen ziren; indarra zuten. Jesus Larrañaga kategoria handiko gizona zen. Eibarren Larrañaga abizena zuen beste gizon bat zegoen. Beste batailoia batek gizon hau hartu eta fusilatu egin zuen, Jesus Larrañaga zela pentsaturik.

17. Ume-umetatik merkatu plazara

- **Erref:** AB-283/009
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:15:03. **Bukatu:** 00:15:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)

Laburpena:

Ume-umetatik, Pepe askotan joaten zen Merkatu Plazara. Baserritarrak ezagunak ziren eta askotan ematen zizkioten sagarrak opari.

18. Gerran, kanoiak eliza ingururantz zuzendurik

- **Erref:** AB-283/010
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:15:37. **Bukatu:** 00:16:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Merkatu Plazan jaten ematen zuten eta garai batean jende asko joaten zen

sukaldaria ona zelako. Baina denborarekin konturatu ziren leku arriskutsua zela bertan egoteko, gerran, kanoiak eliza ingururantz zuzendurik egoten zirelako. Don Ziriakoren txaleta elizaren ondoan zegoen eta hura ere kanoiaz jo zuten.

19. Hotel Julianera sukaldatzen ikastera

- **Erref:** AB-283/014
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:22:38. **Bukatu:** 00:25:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

<p>Hotel Julianen sukaldaritza ikastaroak egiten ziren doan. Emakume ezkonberri asko joaten ziren bertara ikastera. Peperen amak zioen hilabete batean jakin beharreko guztia ikasiko zutela. Talde txikitari joaten ziren ikastera. Errezeta guztiak koaderno batean apuntatzen zituzten.</p>

20. Hotel Julianen saltzaile asko

- **Erref:** AB-283/015
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:25:08. **Bukatu:** 00:26:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Hotel Julianen jende asko egoten zen; saltzaile asko. Saltzaileak trenean ibiltzen ziren; joan eta etorri. Batzuetan bi edo hiru egun egiten zituzten Eibarren eta hotelean gelditzen ziren. Gehienak gazteak ziren, nahiz eta zaharrak ere bazeuden.

21. Hotelean jaiotze eta bizi

- **Erref:** AB-283/016
- **Iraupena:** 0:04:16. **Hasi:** 00:26:23. **Bukatu:** 00:30:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak

Laburpena:

Hotel batean jaiotzea eta bizitzea polita zen, baina bere alde txarrak ere bazituen. Hotelean beti zegoen lanen bat egiteko eta, nahiz eta lagunekin irteteko gogoia izan, ezin. Beti zegoen egitekoren bat. Ezkontzera zihoazen emakume asko bertara joaten ziren lagunekin "errefreskua" hartzera. "Errefreskua" afari-merienda berezi bat izaten zen, despedida moduko bat.

22. Hotel Julianeko Soraluzeko sukaldaria

- **Erref:** AB-283/017
- **Iraupena:** 0:03:18. **Hasi:** 00:30:39. **Bukatu:** 00:33:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak

Laburpena:

Hotel Julianen sukaldaritza ikastaroak ematen ziren, baina ez zen leku bakarra; Ibarkurutze kalean ere bazegoen lekuren bat sukaldatzen ikasteko. Beraien hotelean, Peperen amak ematen zituen klaseak eta gero Soraluzeko sukaldari bat hartu zutenean, hark ere bai. Denbora luzez egon zen lanean. Azken egunean, bonba bat bota zuten ondoko tailerrera eta Soraluzeko sukaldari hau harrapatu zuen.

23. Eraikina babeslekuaren gainean

- **Erref:** AB-283/018
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 00:33:57. **Bukatu:** 00:36:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Eusebio La Fuente Eibarko obretan aritzen zen lanean. Egun batean Peperengana joan zen eta berak egindako babeslekuan etxe bat eraiki behar zutela esan zion. Bi kamiokada harri eta zementu sartu behar izan zituzten. Lana, zuloa egiten baino, kentzen zuen lurra non sartu asmatzea zela esaten du.

24. Orbeatarren kontaktuak

- **Erref:** AB-283/020
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 00:39:07. **Bukatu:** 00:42:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gutxi gora behera bazekiten noiz izango ziren bonbardaketak. Orbeatarrek kontaktua zutela esaten du Pepek; izan ere, Orbea tailerraren inguruan bonbak bota ziren, baina inoiz ez zioten tailerrari eman. Estazio kaleko "Cine Cruceta"-n ere sekula ez zuten bota bonbarik. Eta aldiz, inguru guztian etengabe bota zituzten.

25. 24 orduko lanaldiak

- **Erref:** AB-283/021
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:42:42. **Bukatu:** 00:43:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Lanbideak

Laburpena:

Hotel Julianez gain, gasolindegia bat ere bazuten. Hotelak, gasolinerak eta taxiak beti zituzten erabilgarri, 24 orduz. Txoferrek lana bukatzen zutenean, Peperen anaiak jartzen ziren gidari moduan.

26. Muñotarren gasolindegia

- **Erref:** AB-283/022
- **Iraupena:** 0:05:24. **Hasi:** 00:43:20. **Bukatu:** 00:48:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Beraien gasolindegiaz gain, Eibarren beste gasolindegia batzuk zeuden: Untzaga Plazan, "Gallo" tabernaren parean eta Jose Mari tabernaren ondoan. Peperen aitak gasolindegia jarri zituen Eibarren, Elgoibarren, Bergaran eta Markinan. Errepublikak ezartzean, Nazionalak kendu egin zituzten hauek. Eibarkoak bakarrik gelditu ziren, baina horiek beranduago kendu zituzten.

27. Hotela utzi eta kotxeen mundura pasa

- **Erref:** AB-283/023
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:48:44. **Bukatu:** 00:51:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Gasolindegia kendu egin zizkieten, eta hotela poliki-poliki uzten joan ziren. Ez zuen inork jarraitzeko asmorik. Hotela alde batera utzi zuten, baina kotxeen inguruan hasi ziren lanean. Zuloagatarren kalean kotxeak konpontzeko garaje bat zeukaten eta baita kotxeen piezak saltzen zituzten denda bat ere.

28. Hotel Julianeko ispiluak eta Jose Mari "Maleterua"

- **Erref:** AB-283/024
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:51:15. **Bukatu:** 00:53:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:

Hotel Julianen ispilu handi batzuk zeuzkaten. Saltzaile asko jokoan aritzen ziren bertan. Horietako bat Jose Mari "Maleterua" izaten zen. Jose Marik hoteleko kristal horiek erabiltzen zituen besteen kartak ikusteko. Batzuek bazekiten tranpa hau egiten zuela, baina beste askok ez; gizon argia zen.

Muñoa Zabaleta, Jose | ahotsak.eus Orr.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-21

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com